Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynti

21.11.

Sisällys

21.11. Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynti 3
Panagia Polysporitissa 7
Jumalanäiti temppelineitsyenä..... 10
Pro Orantibus 13
Lyhtysaatto, karkelointia, enkelikakkua ja kukkilintuja 17
Jouluun valmistava juhla 18
Lapsen oikeuksien päivä 20
Ortoboxi-tehtäviä 21

21.11. Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynti

Esijuhla 20.11. (1 pv)

Juhla-aika 21.–25.11. (5 pv)

- Juhlapäivä 21.11.
- Jälkijuhla 22.–25.11. (4 pv)
- Päätösjuhla (apodosis) 25.11.

Roomalaiskatolisessa kirkossa Jumalansynnyttäjän syntymän juhla (8.9.) Pyhän nimen juhla (12.9.) ja temppeliinkäynti (21.11.) muodostavat kolmen juhlan kokonaisuuden. Vastaavat Kristuksen juhlat ovat Kristuksen syntymän (25.12.) nimenannon (idässä 1.1., lännessä 3.1.) ja temppeliintuonnin (2.2.) juhlat.

Tropari, 4. säv.

Tämä päivä on Jumalan hyvän tahdon julistus
ja ihmisten pelastuksen ennustus:
Herran temppelissä julkisesti Neitsyt ilmestyy
ja kaikille Kristuksen edeltä ilmoittaa.
Veisatkaamme siis hänelle suurella äänellä:
Iloitse, sinä,
jonka kautta Luojan huolenpito toteutui.

Juhlan tropari ja kontakki:

Juhlan tekstit:

Ehtoopalveluksen parimiat:
2. Moos. 40:1–5, 9–10, 16, 34–35; 1. Kun. 7:51, 8:1, 3–7, 9–11; Hes. 43:27–44:4

Aamupalveluksen evankeliumi: Luuk. 1:39–49, 56

Liturgian epistola: Hepr. 9:1–7

Liturgian evankeliumi: Luuk. 10:38–42, 11:27–28

Kuva: Pixabay

Juhlasta

Neitseen Marian temppeliinkäynti on jatkoa syyskuussa vietetylle Neitseen Marian syntymän juhlalle (ks. 8.9.) Joakim ja Anna lupasivat pyhittää pienokaisensa Jumalalle. Kun Neitsyt Maria oli kolmevuotias, he veivät hänet temppelineitsyeksi Jerusalemin temppeliin. Pieni tyttö käveli itse temppelin 15 porrasta pappi Sakariaan luo, joka vei hänet temppelin Kaikkein Pyhimpään.

Jumalansynnyttäjästä käytetyt nimitykset usein viittaavat Jerusalemin temppeliin: hän on Elävä Temppeli, Uuden Liiton Arkki ja Kaikkein Pyhin (Panagia). Tämä siksi, että Jumalansynnyttäjästä itsestään olisi tuleva Jumalan asuinsija.

Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynti on jouluun valmistava juhla, joka ennakoi Kristuksen syntymää. Juhlaa vietetään joulupaaston aikana ja juhlapäivänä noudatetaan kevyttä paastoa (öljy, viini ja kala sallittu).

Kuva: Flickr/ Ted

Lue lisää:

Jumalansynnyttäjän neitseen Marian temppeliintuominen - Suomen ortodoksinen kirkko

Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian temppeliinkäyminen – Ortodoksi.net

Jumalansynnyttäjän temppeliin tuomisen juhla – Ortodoksi.net

Kuuntele filosofian tohtori Merja Merraksen luento Jumalansynnyttäjän kunnioittamisen alkuperästä.

Jumalansynnyttäjän juhlia voi aina viettää pukeutumalla siniseen, sillä se on Jumalansynnyttäjän juhlien liturginen väri.

Panagia Polysporitissa

Kreikassa elonkorjuu ajoittuu Jumalansynnyttäjän temppelinkäynnin juhlan aikoihin. Vanhan perinteen mukaan uudesta sadosta keitetään polysporia, joka on jyvistä ja palkokasveista tehty keitto. Jumalansynnyttäjää pidetään elonkorjuun suojelijana ja juhlaa kutsutaankin Kreikassa nimillä Pagagia Polysporitissa (paljon jyviä), Panagia Mesosporitissa (kesken sadonkorjuun) tai Panagia Aposporitissa (sadonkorjuun jälkeen).

Polysporia viedään juhlana kirkkoon siunattavaksi ja jaetaan kirkkokansalle, naapureille ja sukulaisille. Polysporian syöttäminen kotieläimille on erityisen tärkeää: näin turvataan elikoiden terveys ja tulevan vuoden hedelmällisyys.

Polysporia on eräänlainen suolainen koliva. Samankaltaista perinneruokaa (palikaria/fotokoliva) syödään myös Teofanian aattona (5.1.) Perinteen juuret ovat esikristillisessä uutishedelmäuhrissa: sadon ensihedelmät tuli tarjota jumalille ja näin turvata heidän suopeutensa eläviä ja kuolleita kohtaan.

Polysporia on sadonkorjuun ensihedelmäuhri. Suomessa maa on käynyt marraskuussa jo lepoon, mutta kotialttarille voi silti asettaa juhla-ajaksi jyviä kiitokseksi jokapäiväisestä leivästä.

Polysporia

Polysporialla ei ole vakiintunutta reseptiä. Jokaisella kylällä, perheellä ja emännällä on oma tapansa tehdä polysporiaa.

Polysporia voi olla suolainen tai makea. Makea polysporia muistuttaa kolivaa, sillä siihen tulee jyvien, papujen ja linssien lisäksi kanelia, hunajaa, rusinoita, pähkinöitä ja granaattiomenaa. Edellä mainittuja saatetaan kyllä lisätä myös suolaiseen polysporiaan.

Näillä ohjeilla valmistat oman suolaisen polysporiasi. Kyseessä ei ole polysporian teon tarkka esitys. Tekemällä löydät itsellesi sopivat määrät, maut ja koostumuksen.

Jyvät: Voit käyttää vehnää, ohraa, ruista, kauraa, bulguria tai riisiä. Liota jyviä tarvittaessa yön yli.

Palkokasvit: Kuivatut pavut, linssit ja herneet tulee liottaa yön yli. Voit käyttää myös säilöttyjä tai pakastettuja, jolloin ne lisätään vasta lopuksi.

Huuhtele yön yli liotetut jyvät ja palkokasvit. Keitä hiljalleen, kunnes ne pehmenevät. Voit lisätä keitinveteen tilkan pyhitettyä vettä, kun muistat, ettei pyhitettyä vettä saa kaataa viemäriin.

Lisää pilkottua sipulia, valkosipulia, tomaattia, porkkanaa, selleriä tai muita kasviksia.

Mausta korianterilla, tinjamilla, oreganolla, basilikalla, tillillä, laakerinlehdillä, suolalla ja pippurilla.

Lisää myös yhden sitruunan mehu ja kuori.

Lisää kypsään polysporiaan pakastetut tai säilötyt palkokasvit ja maissinjyvät.

Kypsä polysporia voi olla keitto tai muhennos, mutta sen voi tehdä myös salaattimaiseksi. Tällöin neste tulee haihduttaa keittovaiheessa ja lisätä pilkotut ja oliiviöljyssä kuullotetut kasvikset vasta lopuksi.

Polysporian voi kotona siunata ristinmerkillä ja pirskottamalla pyhitetyllä vedellä. Kotieläimille ja lemmikeillekin voi antaa maistiaisen.

Kuva: Pixabay/ klaber

Jumalanäiti temppelineitsyenä

Kertomus Jumalansynnyttäjä temppeliinkäynnistä perustuu Jaakobin protoevankeliumiin ja Pseudo-Matteuksen evankeliumiin.

Jaakobin protoevankeliumissa (luvut VII–VIII) kerrotaan Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynnistä seuraavaa:

- Ryhmä temppelineitsyitä, palavat lyhdyt käsissään, saattoi Jumalansynnyttäjän temppeliin.
- Jumalansynnyttäjä oli Herran temppelissä kuin valittu kyyhky, joka sai ravintonsa enkelin kädestä.

Pseudo-Matteuksen evankeliumin (tunnetaan myös *Matteuksen lapsuusevankeliumina*) luvuissa VI–VII täydennetään kertomusta kertomalla Jumalansynnyttäjän elämästä temppelineitsyenä:

- Jumalansynnyttäjä vietti aikansa rukoillen ja tehden töitä.
- Jumalansynnyttäjä noudatti ankaraa rukoussääntöä.
- Jumalansynnyttäjä osoitti kaikessa lähimmäisenrakkautta ja antoi kaikesta kunnian Jumalalle.
- Jumalansynnyttäjä kieltäytyi aviosta.
- Lopulta ylipappi julisti: ”Mariassa on tullut julki uusi elämänjärjestys, joka sallii pysyä neitseenä Jumalalle.”

Temppelineitsyet palvelivat Jumalaa temppelissä ja tämän nähdään viittaavaan luostarielämään, jossa niin ikään sitoudutaan palvelemaan Jumalaa köyhyydessä, naimattomuudessa ja kuuliaisuudessa.

Kuva: Pixabay/ wagrati_photo

Kuva: Flickr/ Ted

Temppelineitsyet saattavat Jumalansynnyttäjän temppeliin lyhtyjä kantaen.

Temppelineitsyet olivat nimenomaan tyttöjä, joille oli uskottu temppelissä aivan erityinen vastuu ja kunnia. Kirkon liturgisessa elämässä tytöillä ei aina ole pääsyä esimerkiksi ponomarin tehtäviin, mutta heille on silti mahdollista jakaa kirkossa paljonkin vastuuta ja tehtäviä. Esim. Kreikassa Myrofores-tytöillä eli mirhantuojatytöillä on useita tehtäviä. Aleksandrian patriarkaatissa tytöt ja pojat toimivat yhdessä ponimareina. Tässä muutama esimerkki tavoista, joilla tytöt voivat osallistua ja avustaa kirkossa ja jumalanpalveluksissa.

- Epitafin kukittaminen Suurella viikolla ja Uspeniassa. Epitafin seuraaminen saatossa kuvaa sitä, kuinka mirhantuojanaiset pysyttelivät loppuun saakka Kristuksen vierellä.
- Kirkon kukittaminen ja kaunistaminen.
- Kirkkotekstiilien vaihto Suuren lauantain liturgiassa.
- Pyhän tulen jakaminen pääsiäisyönä.
- Suureen saattoon osallistuminen tuohukset kädessä.
- Antidoran, virpovitsojen, pääsiäismunien yms. jakaminen kirkkokansalle.
- Tuohusten sammuttaminen ja kerääminen, starostan avustaminen.
- Ristin, kirkkolippujen ja ikoneiden kantaminen ristisaatossa.

Myrofores-tytöt Suuren lauantain aamupalveluksessa

Katso video

Kuva: ΙΣΧΣΝΙΚΑ-888/ Wikimedia Commons

Naisten ja tyttöjen osallisuudesta kirkon elämässä on käyty 2020-luvulla aktiivisesti keskustelua. Naisdiakonaatin palauttamista selvittämään asetettiin työryhmä vuoden 2024 kirkolliskokouksen päätöksellä. Työryhmä luovutti raporttinsa piipainkokoukselle vuonna 2025.

Kirkollishallituksen asettaman työryhmän raportti naisdiakonaatin mahdollisuuden ja naisten kirkollisen aseman selvittämiseksi - Suomen ortodoksinen kirkko

Pro Orantibus

Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynti on tärkeä juhla erityisesti luostariasukkaille. Jumalansynnyttäjän vihkiytyminen temppelineitsyeksi, hänen ”enkelielämänsä” temppelissä Jumalaa palvellen, sekä kieltäytymisensä aviosta nähdään viittauksina luostarielämään. Erityisesti Athoksella temppeliinkäynti on tärkeä juhla, sillä Athoksen katsotaan olevan Panagian (Kaikkein Pyhimmän) suojeluksessa. Athosta kutsutaankin Jumalanäidin puutarhaksi.

Katolisessa kirkossa 21.11. on nimeltään Pro Orantibus ja se on omistettu luostariasukkaille. Pro Orantibus on latinaa ja tarkoittaa ”rukoilijoille” tai ”niille, jotka rukoilevat kaikkien puolesta”.

Athos-vuori – Ortodoksi.net

Tee virtuaalikierros Athoksella. MountAthos360 - Virtual Tours 360°

Kuva: Dmitry Boyarin/ Wikimedia Commons

Seurakunnat ja luostarit elävät dynaamisessa vuorovaikutussuhteessa. Luostarissa rukoillaan maailmassa elävien puolesta ja me maailmassa puolestamme tuemme luostareita rukoillen, taloudellisesti tai talkootyöllä. Meillä Suomessa luostariasukkaiden kädenjälki on hyvin konkreettisesti läsnä seurakunnissa, sillä kaikki tuohuksemme valmistetaan Lintulan nunnaluostarissa ja kirkkoviinimme Uuden Valamon munkkiluostarissa.

Vinkki juhlan viettoon kotona

Luostareita verrataan joskus sademetsiin, sillä ne lakkaamatta tuottavat happea maailmalle rukoilemalla sen puolesta. Ne ovat hengellisen elämän keitaita, joissa maailmassa eläväkin voi joskus levähtää. Rukoile siis erityisesti tänään luostariveljiemme ja -sisariemme puolesta.

Maailmassa elävät ovat aina lähettäneet luostareihin runsaasti esirukouspyyntöjä. Esirukouspyynnön yhteydessä on tapana antaa luostarille lahjoitus.

Uuden Valamon luostari

Valamon luostarissa valmistetaan Suomen ortodoksisen kirkon kirkkoviini. Luostarin alueella toimii myös myymälä, ravintola, hotelli, kulttuurikeskus, museo, kirjasto, konservointilaitos ja kansanopisto.

Etusivu | Valamon luostari

Lintulan luostari

Lintulan luostari on vastannut Suomen Ortodoksisen kirkon kynttilätuotannosta vuodesta 1967 lähtien.

- Lintulan Pyhän Kolminaisuuden luostari

Luostaria voi tukea mm. ostamalla verkkosivuilta tuohuksia, jotka sisaristo sytyttää luostarin kirkossa. Samalla voi esittää sisaristolle esirukouspyynnön.

Kirjavinkki

Hyvän osan valinneet, Gummerus 2008.

Dokumentteja luostarielämästä

Munkkilupaus | Pohjantähden alla | Yle Areena

Hiljaisuuden palvelijat | Pohjantähden alla | Yle Areena

Luostari | Yle Areena

Valamon luostari | Yle Areena

Valamon luostari - YouTube

Luostari lumen keskellä | Elävä arkisto | Yle

Veli Pietari Valamosta | Yle Areena

Valamo-dokumentti

Kirkko toimii: kirkon työssä – Nunna Ksenia, osa 1

Kirkko toimii: kirkon työssä – nunna Ksenia, osa 2

Kristityn maailman halki kulkevista elämänpoluista toisena mainitaan luostarielämä. Aivan kirkon varhaisista vuosista alkaen, miehet ja naiset ovat kokoontuneet elämään rukouksen elämää erilaisilla tavoilla, eräät yhteisössä eläen, toiset taas eristyksen valiten. Siirtämällä itsensä syrjään, joko osittain tai kokonaan, yhteiskunnasta, he **muistuttavat itseään ja toisia siitä, että Jumalan valtakunta ei ole tästä maailmasta**. Aivan kuten jokaisen kristityn tulisi tehdä, he profeetallisesti pitävät alati mielessään ja muistuttavat meitä odottamaan ”sitä kaupunkia, joka tulee” (Hepr. 13:14) ja ”tulevan maailman elämää” (Nikealais-konstantinopolilainen uskontunnustus), mutta **luostarielämän valinneilla kyse on tämän odotuksen erityisestä armolahjasta ja ehdottomuudesta**. Heidän vetäytymisensä normaalista sosiaalisesta kanssakäymisestä voi ajoittain näyttäytyä ristiriitaiselta käskyn ”rakasta lähimmäistäsi” kanssa, mutta **jokainen Jumalan armoon verhoutunut muutos ihmisessä, jopa sydämen salaisessa sopukassa, hyödyttää koko maailmankaikkeutta**. Pyhä Siluan Athosvuorelainen sanoi, että ”toisten puolesta rukoilu on veren vuodattamista”. **Luostarit myös palvelevat muuta maailmaa** vaalimalla paikkaa, joka on vapaa maailmallisista huolista, ja johon sulkeutuneet voivat ottaa vastaan kansaa antaakseen heille hengellistä ohjausta ja hetkellisen turvapaikan tavallisen elämän huolista ja kiusauksista. Kyse on paljon enemmästä kuin vain fyysisestä vieraanvaraisuudesta; Maria Skobtsovan sanoin: ”Jos joku kääntyy hengellisessä maailmassaan toisen persoonan hengellisen maailman puoleen, kohtaa hän innoittavan ja ihmeellisen mysteerin…hän saa yhteyden todelliseen Jumalan kuvaan ihmisessä, lihaksitulleen Jumalan todelliseen ikoniin, jossa heijastuu Jumalan inkarnaation ja jumalallisen ihmisyyden mysteeri.” Luostarielämään kuuluva selibaatti ei myöskään merkitse avioelämään kuuluvan seksuaalisen yhteyden vähättelyä. Sen sijaan se koostuu erityisestä rakkauden ja anteeksiannon harjoittamisesta. Luostarielämä on aina kiitoksen ilmausta, ja näin sen keskuksena on säännöllinen eukaristian viettäminen. **Kyse on myös yhteisöllisen anteliaisuuden, jaetun rukouksen ja vastavuoroisen anteeksiannon sävyttämästä ruumiillisesta kurista. Tällä tavoin luostarielämä heijastaa Jumalan valtakuntaa**, ei kenties sen todellisemmin kuin kristillisen perheen elämä, mutta omalla tavallaan, **aivan erityisen ja pyhän yhteisen itsekieltäymyksen muodossa**. Luostarielämää ei voi typistää vain itseään palvelevaksi sisäänpäinkääntyneisyydeksi tai itsekeskeiseksi eristäytymiseksi. Vaikka munkki tai nunna ei ole sakramentaalisesti tai hengellisesti liitossa toisen ihmisen kanssa aviossa elävien tapaan, hän kokee ja ilmaisee mitä suurimmassa määrin persoonallista rakkautta toisia ihmisiä ja Jumalaa kohtaan. Pyhän Johannes Klimakoksen mukaan aito munkki itkee jokaisen veljensä ja sisarensa syntien tähden, ja iloitsee heidän edistymisestään.

Maailman elämän edestä, § 27

Luostarit - Suomen ortodoksinen kirkko

Luostari – Ortodoksi.net

Lyhtysaatto, karkelointia, enkelikakkua ja kukkilintuja

Lyhtyjä tai öljylamppuja kantavat temppelineitsyet saattoivat Neitsyt Marian temppeliin. Sytytä illan pimentyessä lyhtyjä sisälle tai ulos.

Jaakobin protoevankeliumissa (luku VII) kerrotaan, kuinka temppelineitsyet saattoivat Neitsyt Marian temppeliin kantaen palavia öljylamppuja tai lyhtyjä. Ottakaa tekin lyhdyt ja tehkää pimenevässä illassa saatto vastapäivään kodin ympäri (liturginen liike tapahtuu vastapäivään).

Jaakobin protoevankeliumin luvussa VII kerrotaan myös, kuinka Sakarias pani Neitsyt Marian istumaan alttarin kolmannelle askelmalla ja ”Herra Jumala laski armonsa häneen ja hän karkeloitsi”. Karkeloikaa tekin juhlan kunniaksi.

Sekä Jaakobin protoevankeliumissa että Pseudo-Matteuksen evankeliumissa kerrotaan, kuinka temppelissä Neitsyt Maria sai ravintonsa enkelin kädestä. Tämä on usein kuvattu juhlaikoniinkin. Leipokaa paastoon sopiva vegaaninen Enkelikakku. (Resepti on englanninkielinen.)

Jaakobin protoevankeliumissa (luku VIII) kerrotaan, että Neitsyt Maria oli temppelissä ”kuin valittu kyyhky”. Kukkilintu-askartelut sopivat tähänkin juhlaan. Ne sopivat erinomaisesti myös joulukoristeiksi. (Ks. 9.12.)

Lyhdyt kuvaavat temppelineitsyiden öljylamppuja tai soihtuja, joita he kantoivat saattaessaan Neitsyt Mariaa temppeliin. Lyhdyt kuuluvat moniin kirkkovuoden juhliin. Kirpputoreilta saattaa löytyä pikkurahalla lyhtyjä, minkä lisäksi lyhdyt voi helposti askarella erilaisista kierrätysmateriaaleista (ks. 8.9.)

Jumalansynnyttäjän juhlat eivät suomalaisessa kalenterissa ole pyhäpäiviä. Tästä syystä useimmat ovat juhlapäivänä töissä ja koulussa. Osan päivän ansiotuloistaan voi lahjoittaa hyväntekeväisyyteen, jos talous sallii. Filantropian Karkelot-keräyksen kautta tuet naisten oikeuksien toteutumista ja naisten toimeentuloa.
Karkelo – Filantropia ry

Jouluun valmistava juhla

Temppeliinkäynti on joulua ennakoiva juhla. Troparin sanoin juhla on ”pelatuksemme ennustus”, joka ”ilmoittaa edeltä Kristuksen”. Juhla valmistaa meitä Kristuksen vastaanottamiseen. Kotona sitä voi juhlia pikkujoulun tavoin.

1) Syö ensimmäinen jouluateria ja leivo ensimmäiset joululeivonnaiset. Joulun juures- ja kalaruuat, sekä esim. piparit ja joulutortut on helppo tehdä paastoon sopiviksi.

2) Ota esille ensimmäiset joulukoristeet. Esimerkiksi seimiasetelman voi hyvin jo laittaa esille. Aseta kuitenkin Kristus-lapsi paikalleen vasta jouluna. (Seimiasetelma kerätään perinteisesti pois vasta 2.2.)

3) Juhlan aamupalveluksessa lauletaan ensimmäisen kerran joulukanoni, jota lauletaan tästä alkaen jokaisessa sunnuntain aamupalveluksessa joulun päätösjuhlaan (31.12.) asti. Laula tai kuuntele juhlan kunniaksi kauden ensimmäiset joululaulut ja koljadat.

Joulukanonin 1. irmossista tulee ortodoksien joulutervehdys: Kristus syntyy, kiittäkää!

Kristus syntyy, kiittäkää,
Kristus taivaasta vastaan ottakaa,
Kristus maan päällä – yletkää korkeuteen.
Veisatkoon Herralle koko maa
ja ihmiset riemuiten ylistäköot häntä,
sillä hän on kunnioitettu!

Kuva: Wikimedia Commons

Koljadat/ kalandat ovat itäisen perinteen joululauluja. Niitä on sanoitettu ja sovitettu paljon myös suomeksi. Tältä soittolistalta löydät yli 20 suomenkileistä koljadaa.

Lapsen oikeuksien päivä

Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynnin esijuhlana, marraskuun 20. päivänä, vietetään kansainvälistä lapsen oikeuksien päivää. Lapsen oikeuksien päivänä juhlistetaan YK:n lapsen oikeuksien sopimusta, joka hyväksyttiin 20.11.1989. Päivän tarkoituksena on herättää keskustelua lapsen oikeuksien toteutumisesta ja niiden edistämisestä.

> Lapsella on oikeus ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen. Valtion tulee kunnioittaa vanhempien lapselle antamaa ohjausta tämän oikeuden käyttämisessä.
>
> Lapsen oikeuksien sopimus, 14 artikla

Jumalansynnyttäjä oli kolmevuotias pieni tyttö, kun hänet vietiin temppeliin. Esijuhla onkin erinomainen päivä rukoilla kaikkien maailman lasten puolesta.

Lapsen oikeudet ovat lasten ihmisoikeuksia. Ne eivät ole mielipidekysymyksiä, vaan jokaisen aikuisen velvollisuuksia. Lapsen oikeuksien sopimus | UNICEF

Ortoboxi-tehtäviä

Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynti

Täydennä Marian temppeliintuomisen juhlan tropari

Ortoboxi.fi - Palapeli

Marian temppeliintuominen - etsi erot

Luostarit

Ratkaise salakirjoitus luostareista

Luostarilupaukset

ortoboxi.fi/hirsipuu/luostarit.php

Ortoboxi.fi - Palapeli

Ortoboxi.fi - Palapeli

Ortoboxi.fi - Palapeli

Ortoboxi.fi - Palapeli

Luostari-visa

Luostarit - tietovisa

Crossword

Untitled Quiz

Tulostettavat

Munkkeus.pdf

NM_temppeli

Neitsyt Marian temppeliintuominen_etsi erot

Puuhamoniste_luostarit

munkki_erovaisuus.pdf

Vihkosen laati Maura Ihatsu (maura.ihatsu@gmail.com).

Kreditoimattomat kuvat: Maura Ihatsu